

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства охорони
здоров'я України
07 березня 2025 року № 419

Зміни
до Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників.
Випуск 78 «Охорона здоров'я»

1. Абзац другий пункту 13 розділу «Керівники» після речення другого доповнити реченням такого змісту:

«Застосовує сучасні методи профілактики, діагностики, диференційної діагностики, лікування, реабілітації та диспансеризації хворих в межах спеціальності, яка відповідає профілю структурного підрозділу, надає їм екстрену (невідкладну) медичну допомогу.».

2. У підрозділі «Інші професіонали в галузі медицини» розділу «Професіонали» доповнити пунктом 31 такого змісту:

«31. ПРОФЕСІОНАЛ З КЛІНІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Завдання та обов'язки. Керується чинним законодавством України про охорону здоров'я та нормативно-правовими актами, що визначають діяльність органів управління та закладів охорони здоров'я, професійну діяльність професіонала з клінічних досліджень, порядок проведення клінічних випробувань лікарських засобів та експертизи матеріалів клінічних випробувань, міжнародні етичні рекомендації щодо досліджень, пов'язаних із здоров'ям, за участю людей.

Бере участь у проведенні клінічних випробувань лікарських засобів відповідно до рівня підготовки та професійного досвіду, відповідно до обов'язків, які делегує йому спонсор клінічних випробувань під час участі у клінічних випробуваннях (дослідник, координатор клінічних випробувань в закладі охорони здоров'я – місці проведення випробувань, якщо таке передбачено штатним розкладом та положенням закладу охорони здоров'я, клінічний фармацевт тощо). Надає технічну допомогу дослідникам, які проводять клінічні випробування, за умов збереження конфіденційності інформації клінічних випробувань, відповідно до умов протоколу клінічних випробувань та функціональних обов'язків, які делегує йому спонсор клінічних випробувань під час участі у клінічних випробуваннях. Веде

відповідну документацію, пов'язану із проведенням клінічних випробувань в місці проведення випробувань, за умов збереження конфіденційності інформації клінічних випробувань, про що зазначається в договорі про співпрацю зі спонсором клінічних випробувань. Здійснює професійну діяльність, використовуючи сучасні інформаційні технології, включаючи роботу із комп'ютерними базами даних для обліку візитів пацієнтів. Забезпечує інвентаризацію товарно-матеріальних цінностей. Дотримується принципів професійної етики і деонтології. Зберігає конфіденційність інформації, яка знаходиться в матеріалах клінічних випробувань, відповідно до обов'язків, зазначених в договорі про співпрацю зі спонсором клінічних випробувань. Виконує правила внутрішнього трудового розпорядку закладу охорони здоров'я. Постійно удосконалює свій професійний рівень.

Повинен знати: основи чинного законодавства України про охорону здоров'я та нормативно-правові акти, що визначають діяльність органів управління та закладів охорони здоров'я, професійну діяльність професіонала з клінічних досліджень, порядок проведення клінічних випробувань лікарських засобів та експертизи матеріалів клінічних випробувань; міжнародні етичні рекомендації щодо досліджень, пов'язаних із здоров'ям, за участю людей; основи права в медицині та настанови/керівництва щодо розробки, стандартизації, доклінічного та клінічного вивчення різних типів лікарських засобів; настанови з якості лікарських засобів та належних фармацевтичних практик; основи клінічної медицини, поняття та положення експериментальної та клінічної фармакології, клінічної лабораторної діагностики та клінічної біохімії, медичну хімію, принципи біоетики, фармацевтичної опіки; організацію роботи закладів охорони здоров'я; міжнародні та національні вимоги до проведення клінічних випробувань, принципи належної лабораторної та клінічної практики (Good Laboratory Practice – GLP, Good Clinical Practice – GCP); принципи визначення лікарських засобів, ксенобіотиків, токсинів та їх метаболітів у біологічних рідинах та тканинах організму, принципи проведення хіміко-токсикологічних досліджень з метою діагностики гострих отруень, наркотичного та алкогольного сп'янінь; принципи забезпечення належного зберігання лікарських засобів відповідно до їх фізико-хімічних властивостей та правил належної практики зберігання (Good Storage Practices – GSP) у закладах охорони здоров'я; підходи до застосування у практичній діяльності комунікативних навичок; правила оформлення медичної документації, у тому числі в електронній формі; сучасну літературу за фахом та методи її узагальнення; правила та норми охорони праці, виробничої санітарії; засоби протипожежного захисту.

Повинен володіти державною мовою та застосовувати її під час виконання службових обов'язків відповідно до Закону України «Про

забезпечення функціонування української мови як державної», а також володіти англійською мовою.

Кваліфікаційні вимоги: вища освіта ступеня магістра за спеціальністю «Медицина», «Стоматологія», «Медична психологія», «Педіатрія» або «Фармація, промислова фармація» (освітня програма за дипломом «Фармація», «Клінічна фармація» або «Технології парфумерно-косметичних засобів») галузі знань «Охорона здоров'я». Інтернатура за однією з лікарських або фармацевтичних спеціальностей. Спеціалізація за спеціальністю «Клінічні дослідження». Наявність сертифіката спеціаліста з цієї спеціальності. Безперервний професійний розвиток. Без вимог до стажу роботи.

Кваліфікаційні категорії за спеціальністю «Клінічні дослідження» не передбачаються. Професіонал з клінічних досліджень може отримувати кваліфікаційну категорію за основною (лікарською або фармацевтичною) спеціальністю. Безперервний професійний розвиток за спеціальністю «Клінічні дослідження» зараховується як безперервний професійний розвиток за основною спеціальністю.»

3. У розділі «Фахівці»:

1) пункт 17 викласти у такій редакції:

«17. ЛІКАР-ІНТЕРН

Завдання та обов'язки. Керується законодавством України про охорону здоров'я та нормативно-правовими актами, що визначають порядок проходження інтернатури, діяльність органів управління та закладів охорони здоров'я, організацію надання медичної та реабілітаційної допомоги.

Виконує навчальний план та увесь обсяг роботи згідно з програмою підготовки в інтернатурі за відповідною спеціальністю під керівництвом куратора лікарів-інтернів у закладі охорони здоров'я (на базі практичної частини підготовки) та керівника групи лікарів-інтернів у закладі вищої освіти або науковій установі (на базі освітньої частини підготовки) із обов'язковим залученням до надання медичної та реабілітаційної допомоги. Здобуває компетентності, які визначені програмою підготовки в інтернатурі за відповідною спеціальністю. Виконує обов'язки (роботу) за посадою лікаря-інтерна та під керівництвом лікаря закладу охорони здоров'я бере участь у наданні всіх видів медичної та реабілітаційної допомоги, що відповідає спеціальності в інтернатурі, з відповідним внесенням записів до електронної системи охорони здоров'я. Здійснює діяльність з відповідної спеціальності з прогресивним рівнем складності по мірі виконання програми підготовки в інтернатурі. Окремі обов'язки (види та обсяг робіт) за рішенням куратора лікарів-інтернів у закладі охорони здоров'я та керівника закладу охорони здоров'я виконує самостійно. На період дії карантину, виникнення

надзвичайної ситуації, введення надзвичайного або воєнного стану може надавати медичну допомогу відповідно до Порядку залучення до надання медичної допомоги фармацевтичних працівників, здобувачів вищої освіти 4-6 років навчання за спеціальностями галузі знань 22 «Охорона здоров'я», молодших спеціалістів з медичною освітою, лікарів-інтернів та лікарів-спеціалістів без вимог щодо атестації на присвоєння чи підтвердження кваліфікаційної категорії на період встановлення карантину, запровадження надзвичайної ситуації, надзвичайного або воєнного стану, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 квітня 2023 року № 375. Планує роботу та аналізує її результати. Веде лікарську документацію, в тому числі в електронній формі. Бере активну участь в поширенні медичних знань серед населення. Дотримується принципів медичної етики і деонтології. Виконує правила внутрішнього трудового розпорядку закладу охорони здоров'я. Проходить поточне, проміжне та підсумкове оцінювання (атестацію) на визначення знань та практичних навичок з присвоєнням професійної кваліфікації лікаря-спеціаліста за відповідною лікарською спеціальністю.

Повинен знати: законодавство України про охорону здоров'я та нормативно-правові акти, що визначають порядок проходження інтернатури, діяльність органів управління та закладів охорони здоров'я, організацію надання медичної та реабілітаційної допомоги; основи права в медицині; права, обов'язки та відповідальність лікаря-інтерна; теоретичні знання та кваліфікаційні вимоги щодо лікаря-спеціаліста за лікарською спеціальністю, за якою здійснюється підготовка в інтернатурі; правила та вимоги щодо виконання всіх видів лікарської діяльності, передбачених програмою та навчальним планом підготовки в інтернатурі, індивідуальним навчальним планом підготовки лікаря-інтерна; основи медико-біологічних і клінічних наук; сучасну класифікацію хвороб; сучасні методи обстеження, діагностики, лікування, реабілітації та диспансеризації пацієнтів; методи надання екстреної або спеціалізованої (з відповідної спеціальності) медичної допомоги у разі виникнення невідкладного стану людини; правила безпеки під час застосування діагностичної та лікувальної апаратури; правила оформлення медичної документації, в тому числі в електронній формі; сучасну літературу за фахом та методи її узагальнення; роботу лікарсько-консультативної комісії та експертної команди з оцінювання повсякденного функціонування особи; правила та норми охорони праці, виробничої санітарії; засоби протипожежного захисту.

Повинен володіти державною мовою та застосовувати її під час виконання службових обов'язків відповідно до Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», а також володіти англійською мовою.

Кваліфікаційні вимоги: вища освіта ступеня магістра за спеціальностями «Стоматологія», «Медицина», «Педіатрія», «Медична

психологія», «Технології медичної діагностики та лікування» галузі знань «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення». Направлення на проходження програми підготовки в інтернатурі за відповідною спеціальністю. Без вимог до стажу роботи.»;

2) доповнити пунктом 58 такого змісту:

«58. ЛІКАР-РЕЗИДЕНТ

Завдання та обов'язки. Керується законодавством України про охорону здоров'я та нормативно-правовими актами, що визначають порядок проходження лікарської резидентури, діяльність органів управління та закладів охорони здоров'я, організацію надання медичної та реабілітаційної допомоги.

Виконує навчальний план та програму підготовки в лікарській резидентурі за відповідною спеціальністю під керівництвом клінічного куратора у закладі охорони здоров'я (на базі лікарської резидентури) та керівника у закладі вищої освіти або науковій установі із обов'язковим залученням до надання медичної та реабілітаційної допомоги. Здобуває компетентності, які визначені програмою підготовки в лікарській резидентурі за відповідною лікарською спеціальністю. Виконує всі види робіт (огляди, консультації, операції, маніпуляції, процедури, дослідження і догляд за пацієнтом), передбачені вимогами програми та навчальним планом підготовки в лікарській резидентурі, індивідуальним навчальним планом підготовки. Під наглядом клінічного куратора виконує обов'язки лікаря-спеціаліста за лікарською спеціальністю, що відповідає спеціальності лікарської резидентури, з відповідним внесенням записів до електронної системи охорони здоров'я, в тому числі не менше ніж 2 рази на місяць чергує у профільному відділенні у вечірній час. Здійснює діяльність з відповідної спеціальності з прогресивним рівнем складності по мірі виконання програми підготовки в лікарській резидентурі. Окремі обов'язки (види та обсяг робіт) за рішенням клінічного куратора та керівника закладу охорони здоров'я виконує самостійно. Планує роботу та аналізує її результати. Веде лікарську документацію, в тому числі в електронній формі. Бере активну участь в поширенні медичних знань серед населення. Дотримується принципів медичної етики і деонтології. Виконує правила внутрішнього трудового розпорядку закладу охорони здоров'я. Проходить поточний, проміжний та підсумковий контроль (атестацію) на визначення знань та практичних навичок з присвоєнням професійної кваліфікації лікаря-спеціаліста за відповідною спеціальністю лікарської резидентури.

Повинен знати: законодавство України про охорону здоров'я та нормативно-правові акти, що визначають порядок проходження лікарської

резидентури, діяльність органів управління та закладів охорони здоров'я, організацію надання медичної та реабілітаційної допомоги; основи права в медицині; права, обов'язки та відповідальність лікаря-резидента; теоретичні знання та кваліфікаційні вимоги щодо лікаря-спеціаліста за лікарською спеціальністю, за якою здійснюється підготовка в лікарській резидентурі; правила та вимоги щодо виконання всіх видів лікарської діяльності, передбачених програмою та навчальним планом підготовки в лікарській резидентурі, індивідуальним навчальним планом; основи медико-біологічних і клінічних наук; сучасну класифікацію хвороб; сучасні методи обстеження, діагностики, лікування, реабілітації та диспансеризації пацієнтів; методи надання екстреної або спеціалізованої (з відповідної спеціальності) медичної допомоги у разі виникнення невідкладного стану людини; правила безпеки під час застосування діагностичної та лікувальної апаратури; правила оформлення медичної документації, в тому числі в електронній формі; сучасну літературу за фахом та методи її узагальнення; роботу лікарсько-консультативної комісії та експертної команди з оцінювання повсякденного функціонування особи; правила та норми охорони праці, виробничої санітарії; засоби протипожежного захисту.

Повинен володіти державною мовою та застосовувати її під час виконання службових обов'язків відповідно до Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», а також володіти англійською мовою.

Кваліфікаційні вимоги: вища освіта ступеня магістра за спеціальностями «Стоматологія», «Медицина», «Педіатрія», «Медична психологія», «Технології медичної діагностики та лікування» галузі знань «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення». Інтернатура (спеціалізація) за лікарською спеціальністю, на основі якої здійснено вступ до лікарської резидентури. Наявність сертифіката лікаря-спеціаліста з цієї спеціальності. Відповідність вимогам до стажу роботи за цією спеціальністю для відповідного контингенту вступників до лікарської резидентури.».

**Начальник Управління
медичних кадрів, освіти і науки**

Сергій УБОГОВ